

Sprawozdanie z działalności Sekcji Historii Informatyki PTI w 2024 r.

Sekcja Historii Informatyki PTI została powołana 7.02.2009 uchwałą ZG nr 62/X/09. Aktualnie w pracach uczestniczy 40 członków PTI i ok.30 osób spoza PTI jako tzw. członkowie-korespondenci.

Rok 2024 okazał się dalej nietypowy ze względu na skutki po panującej pandemii coronavirus'a. Spowodowało to, podobnie jak w poprzednich latach, praktycznie zanik spotkań i konferencji, ograniczenie dostępu do bibliotek i archiwów. Dominowały nadal imprezy o charakterze zdalnym, aczkolwiek w II półroczu widać było coraz więcej spotkań tradycyjnych, z rezygnacją prowadzenia równoległej transmisji on-line.

Z uwagą obserwowano pomysły i propozycje związane z działalnością Ministerstwa Cyfryzacji. Jest to rzeczywiście niekończąca się historia w sferze kierowania polską informatyką. W 2024 odnotowano dyskusję na temat projektu Strategii Cyfryzacji do 2035 r. Projekt Strategii jak i dostępne opinie na jej temat zamieszczono w portalu KLIO.

W 2024 r. odeszli z naszego grona wybitni twórcy informatyki: prof. Marek Greniewski (3.01.2024) i prof. Thanasis Kamburelis (24.06.2024).

W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące działania:

1. **Uruchomiono w czerwcu 2016 r.** portal historyczny www.historiainformatyki.pl – rozwiązanie wzorowane jest na systemie informatycznym Muzeum im. J. Piłsudskiego w Nowym Yorku. Utrzymanie portalu i wprowadzanie zmian wynikających z uwag eksploatacyjnych prowadzi firma autorska 3W Serwisy Informacyjne z Gliwic na podstawie umowy serwisowej. Na bieżąco wprowadza się uzupełnienia i poprawki, niewidoczne dla czytelnika portalu. Efekty wykorzystania portalu w 2024 pokazuje załącznik nr 1 (tabela). Odnotowaliśmy znaczący wzrost pozycji dotyczących rozwoju informatyki w budownictwie przemysłowym (kolekcja płożka).
2. **Historia informatyki w uczelniach** – w ciągu roku 2024 powiększono nieznacznie zasób tej kolekcji. Ze względu na prawa autorskie do niektórych pozycji są one jedynie sygnalizowane okładkami i spisami treści. Kolekcja na dzień 31.12.2024 r. liczyła nadal 70 pozycji, opisujących historię informatyki w uczelniach, wydziałach, instytutach i katedrach. Obserwuje się zanik publikacji rocznicowych ze strony jednostek uczelnianych.
3. **BC PTI** – zespół PCSS uruchomił w 2016 rozwiązanie biblioteki cyfrowej w chmurze pod adresem <https://informatyka.locloud.pl/about> wpisując BC PTI do Federacji Bibliotek Cyfrowych. W 2024 stan ilościowy Biblioteki nie uległ zmianie.

4. **Współpraca** z Bibliotekami Cyfrowymi Politechniki Śląskiej i Warszawskiej przebiegała bez zarzutu,. Wykonane dotychczas prace praktycznie zamykają możliwy do cyfryzacji zespół opracowań i publikacji ze względu na wymagania prawa autorskiego, jak i wyczerpanie zasobów dostępnych w tych bibliotekach. W przypadku Biblioteki Pol. Śląskiej praktycznie nastąpił zanik współpracy ze względu na przeciągający się remont budynku, który zakończył się dopiero w III kw. 2024 r.

5. **Nowe kolekcje i materiały** – w 2024 r portal znacząco wzbogacił się o artykuły i publikacje konferencyjne z zakresu planowania inwestycji (metoda PERT przy budowie Petrochemii płockiej) Ofiarodawcą był mgr inż. Włodzimierz Serafimowicz. Otrzymaliśmy również katalog elektroniczny kolekcji urządzeń obliczeniowych zebranych przez Włodzimierza Szreka, absolwenta Politechniki Warszawskiej (zmarł w grudniu 2024 w Niemczech, gdzie mieszkał) – kolekcję przekazał w darze Muzeum Uniw. Jagiellońskiego. Mgr inż. Jerzy Bezpańko przekazał do dyspozycji III wydanie poprawione historii ZM-P Mera-Błonie.

Konieczne jest podjęcie dyskusji w PTI o dalszych formach prowadzenia prac historycznych i przechowania niektórych kolekcji archiwalnych, w tym Biuletynu PTI. Stwierdza się brak cyfrowych wersji opracowań Krajowej Konferencji Inżynierii Oprogramowania oraz kompletu wydawnictw konferencji Jurata.

Analiza działalności Sekcji oraz podobnych działań w środowisku informatyków potwierdza wyczerpanie się problematyki – nie ujawniono żadnych nowych zbiorów dokumentów, w szczególności dotyczących WZUI Meramat – Warszawa i CN-PSS Meraster z Katowic.. W mediach pojawiają się jedynie teksty poświęcone K-202, które nie wnoszą nic nowego do tego tematu. Przyczynę tego zjawiska upatrujemy w braku chęci środowiska naukowego do podjęcia tematyki historii rozwoju informatyki w Polsce (a latach 60- do 80-ych było na odwrót – liczne publikacje pióra wybitnych naukowców, w tym naszych PT Kolegów)

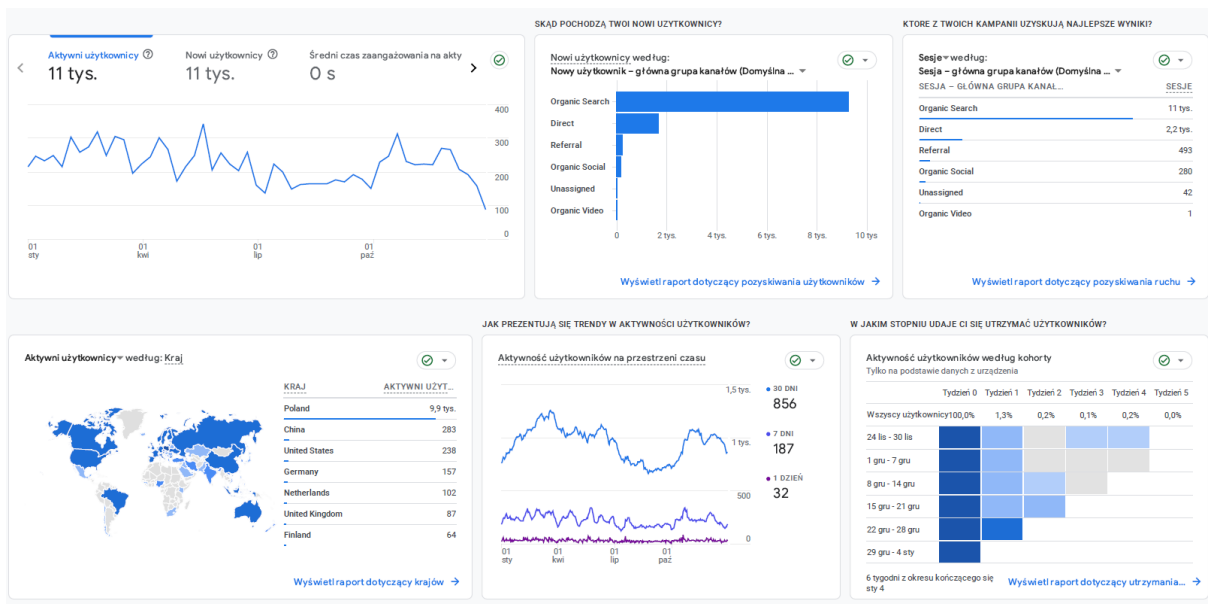
Ponadto bez cyfryzacji wybranych zespołów archiwalnych (AAN: Komitet Nauki i Techniki, Zjednoczenie MERA) nie należy spodziewać się nowych analiz i ocen.

Zał. Nr 1 – 3 strony

Jerzy S. Nowak

Sprawozdanie z działania portalu www.historiainformatyki.pl w 2024 roku

Uruchomiono w czerwcu 2016 r. portal historyczny www.historiainformatyki.pl – rozwiązanie wdrożone jest na systemie informatycznym Muzeum im. J. Piłsudskiego w Nowym Yorku. Utrzymanie portalu i wprowadzanie zmian wynikających z uwag eksploatacyjnych prowadzi firma autorska na podstawie umowy serwisowej.

Efektom kolejnego rocznego działania portalu jest 27 tys. odsłon wykonanych przez 11 tys użytkowników podczas 14 tys. sesji. Niewiele zmieniła się struktura krajów, z których pochodzą użytkownicy. Prawie cały ruch pochodzi z Polski, dalej są użytkownicy z Chin, Niemiec, USA, UK, Holandii, UK, Austrii i Luksemburga (oraz śladowy ruch z innych krajów).

Podział ruchu ze względu na urządzenia jest zgodny z trendami obowiązującymi w całej sieci: odnotowano 59% dla desktopów (poprzednio 60%), 39% dla smartfonów (poprzednio 38%) i 1% dla tabletów (poprzednio 1%).

Od momentu uruchomienia portalu skorzystało z niego 122 tys. użytkowników w trakcie ponad 166 tys. sesji, którzy dokonali 367 tys. odsłon.

Zasoby archiwum cyfrowego portalu na ostatni dzień roku	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kolekcji dokumentów	274	305	316	318	321	328	331
Dokumentów	1318	1868	2558	2628	2588	2800	2875
Stron	56966	72215	93402	99955	95537	103269	109205
Osób w indeksie osobowym (wskazane w dokumentach)	4241	5700	8010	8139	8119	9018	9407
Wpisów w indeksie marek (firmy, systemy, przedsiębiorstwa itd.)	2603	3614	5130	5212	5221	5707	5846
Dat opisanych w dokumentach	1854	2909	4347	4408	4361	4595	4680

W roku 2024 dokonano 252 zmian w archiwum.

Najpopularniejsza podstrona w 2024 roku to „13 punkt prezydenta Wilsona” – ma ona najwięcej kliknięć z wyszukiwarki Google (846). Najwięcej wyświetleń w Google miała podstrona „Krótki zarys dziejów PESELa” (192 tysiące), ale została kliknięta tylko 22 razy.

Podstrona znajdująca się na 2 pozycji na poniższym wykresie to najczęściej pobierany PDF: WAT 40-lecie Wydz Cybernetyki 1968_2008.pdf (2422 kliknięcia).

Strona docelowa...ciąg zapytania ▾		+	↓				
				Bezpłatne kliknięcia z wyszukiwarki Google	Bezpłatne wyświetlenia w wyszukiwarce Google	Współczynnik klikalności w bezpłatnych wynikach wyszukiwania Google	Średnia pozycja w bezpłatnych wynikach wyszukiwania Google
Łącznie				23 274 100% całości	1 372 475 100% całości	1,7% Śr. 0%	15,25 100% całości
1	/krotki-zarys-dziejow-pesel-a-pisze-roman-warski			22	192 903	0,01%	7,21
2	/skan.php?doc_id=831&type=pdf&for..			2 422	162 591	1,49%	20,16
3	/pszczola-i-informatyka			14	95 496	0,01%	1,12
4	/teczka.php?nrar=10&nrzesp=2&sygn=X%2F2%2F16			30	28 852	0,1%	15,17
5	/13-punkt-prezydenta-wilsona			846	25 245	3,35%	6,95
6	/skan.php?doc_id=832&type=pdf&for_download=1			188	24 652	0,76%	19,56
7	/skan.php?doc_id=3259&type=pdf&for_download=1			209	18 435	1,13%	18,73
8	/skan.php?doc_id=589&type=pdf&for_download=1			148	16 032	0,92%	12,52
9	/skan.php? doc_id=1633&type=plik&id=1&mime=application/pdf&for_download=1			250	15 112	1,65%	19,80
10	/teczka.php?nrar=10&nrzesp=1&sygn=X%2F1%2F1			10	11 932	0,08%	12,49